

ROLNICZE PRODUKTY ROŚLINNE	NORMA BRANŻOWA		BN-72
	Owoce Orzechy laskowe		9136-08
			Zamiast BN-69/9136-08
			Grupa katalogowa 1532 ¹⁾

1. PRZEDMIOT NORMY

Przedmiotem normy są owoce orzecha laskowego (*Coryllus avellana* L.) w skorupkach przeznaczone do obrotu.

2. WYMAGANIA, TOLERANCJE I CECHY Dyskwalifikujące2.1. Wymagania - wg tabl. 1.

Tablica 1

Cechy	Wybory	
	I	II
Wygląd skorupki	czyste, bez misek, barwy jasnobrązowej do ciemnobrązowej z połyskiem	
Wygląd jądra	wypełniające co najmniej $\frac{3}{4}$ komory skorupki, otoczone cienkim jasnym naskórkem, na przełomie barwy białawej do jasnokremowej o smaku i zapachu właściwym, charakterystycznym dla orzechów laskowych	
Jednolitość	jednolite pod względem kształtu, zbliżone pod względem wielkości	nie stawia się wymagań
Termin zbioru	z ostatniego roku	z ostatnich dwu lat
Minimalna wielkość	16	13

2.2. Tolerancje - wg tabl. 2.

Tablica 2

Określenie wad	Ilość orzechów z wadami, % ilościowo, nie więcej niż	
	I	II
Orzechy z wadami skorupki	2	4
Orzechy z wadami jądra (w tym pustych lub o obcym smaku - zjełczałych)	8	12
Orzechy o niewłaściwej wielkości	10	10
	o wielkości II wyboru	do 2 mm poniżej minimalnej średnicy
Suma wad	10	15

1) Symbol wg SWW: 4131-32.

2.3. Cechy dyskwalifikujące - zapleśnienie, nadgnicie, obce zapachy wyczuwalne po otwarciu opakowania, obecność szkodników.

3. OPAKOWANIE

Orzechy powinny być pakowane do worków lub toreb, zabezpieczających zachowanie jakości orzechów, nie przekraczających pojemności 20 kg, zaopatrzonych w etykietę z następującymi danymi:

- nazwa i wybór,
- masa netto,
- rok zbioru,
- nazwa dostawcy.

4. BADANIA I OCENA PARTII4.1. Program badań

- a) ocena wyglądu zewnętrznego partii i wad skorupki,
- b) ocena wielkości orzechów,
- c) ocena jąder orzechów.

Badania należy przeprowadzić na każdej setce orzechów. Wyniki należy podać jako średnią dla obu próbek. Orzechy z więcej niż jedną wadą należy zliczyć tylko jeden raz do owoców z wadą najbardziej obniżającą ich wartość użytkową.

4.2. Pobieranie i przygotowanie próbek

4.2.1. Wybór opakowań jednostkowych. Opakowania jednostkowe należy wybierać losowo metodą na ślepo z różnych miejsc partii: z wierzchu, ze środka i ze spodu. Zależnie od liczby opakowań w partii należy pobrać do badań opakowania jednostkowe wg tabl. 3.

Tablica 3

Liczba opakowań jednostkowych w partii	do 100	101÷300	301÷500	501÷1000	powyżej 1000
Minimalna ilość opakowań jednostkowych, którą należy pobrać do badań	5	7	9	10	15

Instytut Sadownictwa
Ustanowiona przez Ministra Rolnictwa dnia 15 czerwca 1972 r.
jako norma obowiązująca w zakresie obrotu od dnia 1 lipca 1973 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 15/1972 poz. 32)

4.2.2. Pobieranie próbek pierwotnych. Z każdego wylosowanego opakowania jednostkowego wg 4.2.1 należy pobrać z wierzchu, ze środka i ze spodu próbkę pierwotną w ilości 500 g.

4.2.3. Przygotowanie próbki ogólnej. Pobrane próbki pierwotne wg 4.2.2 należy dokładnie zmieszać.

4.2.4. Przygotowanie próbek do badań. Próbkę ogólną należy wysypać na płaszczyznę, uformować w kwadrat i metodą ćwiartowania podzielić po przekątnych, powtarzając czynność dwukrotnie. Następnie z jednej ćwiartki należy pobrać dwa razy po 100 orzechów do badań.

4.3. Opis badań

4.3.1. Wygląd zewnętrzny i wady skorupki ocenić organoleptycznie i obliczyć procent orzechów z wadą. Porównać z wymaganiami wg 2.1.

4.3.2. Wielkość orzechów. Zmierzyć poprzeczną średnicę w najszerszym miejscu za pomocą kalibrownicy o okrągłych oczkach i obliczyć procent orzechów o nieodpowiedniej wielkości.

4.3.3. Orzechy z wadami jąder. Ocenic organoleptycznie po rozłupaniu skorupki i obliczyć procent orzechów z wadami, w rozbiciu na poszczególne wady.

4.4. Ocena partii. Partię należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli badanie próbki dało wyniki zgodne z wymaganiami określonymi wg 2.1 i nie wykazuje cech dyskwalifikujących wg 2.3. Partia orzechów nie odpowiadająca wymaganiom normy dla obu wyborów może być dopuszczona do obrotu za zgodą stron jako partia orzechów poza wyborem.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Istotne zmiany w stosunku do BN-69/9136-08

- a) zmieniono sposób oceny jakościowej partii orzechów;
- b) zmieniono układ normy.

2. Wydanie 9 - stan aktualny: luty 1987